

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	35 lei
6 luni	18 "
3 luni	9 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698

S U M A R

Asupra statisticii criminale. (Încercare de sociologie criminală), (urmare și finit) de d-l A. Ștefănescu-Galați.

JURISPRUDENȚĂ:

Tribunalul jud. Bacău: *Mariuca Ion Tănase cu Anița V. Ghiliman*;

Tribunalul civil din Courtrai: *Reziliere de contract din cauză că casa are păduchi de lemn, cu o Observație.*

ASUPRA STATISTICEI CRIMINALE

(INCERCARE DE SOCIOLOGIE CRIMINALĂ)

(urmare și finit) (1)

Gruparea condamnaților criminali săvârșitori, după profesii este o chestiune de o netăgăduită importanță pentru Sociologia criminală. A fost discuțiune în lumea criminaliștilor asupra «crimei de profesie» sau «criminalitatea profesională», cum o numește Tarde (2).

Este suficientă cred o scurtă revistă a diferitelor meserii, sau profesii, pentru a se întemeia de la sine existența acestei criminalități profesionale.

Să exemplific. Furtul servitorilor. Incontestabil că această speță a furtului, există pe o scară foarte întinsă. Nu cred, să fie persoană care în conducerea propriei sale caznicii, sau a unei întreprinderi comerciale sau industriale, să nu se plângă de potopul furturilor servitorilor. Începând de la servitorul — servitoarele — nu sunt excluse — care trimes în piață pentru a cumpăra alimentele zilnice, în valoare minimă de câți-va lei (4—5 d. ex.), se înapoiază izbutind a fi săvârșit un furt, de câți-va gologani, sau de la servitoarea, care din bunătățile alimentare ale stăpânilor, păstrează la bun adăpost sofului, sau de cele mai multe ori ibovnicului, câte o bună parte din cele ale altora și până la servitorul, care fie în lipsa stăpânilor aflați la băi, fie cu stăpânii în oraș, duși numai

pentru o seară, la vre un spectacol, sau la vre-o reunire prietenească, deschide cu chei false, sau chiar forțează, uși sau sertare închise, sustrăgând bani, argintării, bijuterii în valori destul de mari, anunțând apoi stăpânilor, cu un cinizm caracteristic, de servitor îngrijit, de averea și bunul stăpânului, că au auzit zgomot, sau că cred, că cutare, sau cutare putea cunoaște mecanismul unei uși, sau sertar, rămânând ca comisarul de poliție, sau parchetul, să găsească pe făptuitori; e o întreagă gamă, în care fie-care poate să-și plaseze, la un loc anume, multe și variatele spețe a furturilor acestor isteți oameni de încredere.

Și dacă am voi să aflăm numărul acestor furturi e cu neputință, căci de cele mai multe ori, stăpânii înșiși-păgubiți printr'un furt de oarecare importanță, sunt bucuroși a îndepărta pe făptuitor din serviciu, pentru a scăpa ast-fel de amănările și neplăcutele trăgănituri ce se pot ocaziona în justiție.

Și dacă păgubașii nu se interesează, cu atât mai puțin autoritățile, care cred, că prin dezistarea păgubitului, echilibrul social e restabilit, deși făptuitorul va putea reîncepe a doua zi, dacă nu chiar în aceeași zi, ceea ce a izbutit astă-zi.

Furtul acesta are o nuanță a sa proprie, care-l face a se considera ca ceva particular al profesiunii de servitor. Nu tăgăduesc, că se vor găsi servitori care să comită infracțiuni de altă natură, dar furtul acesta e în generalitatea cazurilor delictul de predilecție al lor.

Comerciantul — ca să iau un alt exemplu, după cum ne e cunoscut tutulora, de la micul negustor în detaliu și de la micile infracțiuni, de a da lipsă la cântar, prin diferite greutăți false ce se pot întrebuița, de a contraface, fie vinurile, în cazul când e negustor de vinuri, prin diferite preparate și esențe himice, fie alte produse sau fabricate, care apoi se pun în vânzare, cu prețul unei calități superioare, și până la comerciantul mai important și la bancruta simplă și frauduloasă,

(1) A se vedea *Curierul Judiciar*, No. 83 din 1906.(2) Tarde G. *Archives d'Anthropologie criminelle* 1896.

estă de asemenea o întreagă gamă de multe infracțiuni proprii comercianților.

Un alt exemplu, tot așa de vorbitor e provocarea de avorturi, crimă comisă mai ales de moașe. Și dacă statistica ne arată că în intervalul de la 1860 până la 1905 numărul condamnăților pentru crima aceasta, a fost 365, nu însemnează că, acesta a fost numărul exact. 365 au fost provocările de avort, cari nu au isbutit, din diferite cauze și neizbutind, au înlesnit justiției descoperirea crimei și pedepsirea făptuitorului, pe când în realitate numărul provocărilor de avorturi e mult mai mare, dacă socotim și pe acelea cari reușesc, și cari împiedecă ori-ce cercetare judiciară, precum și acelea care deși neizbutite totuși sunt tănuite.

Dar mi s'ar putea obiecta, că faptul că în intervalul de la 1865 până la 1905, au fost deținute pentru crima de provocare de avort, numai 32 de moașe — din cari 17 în județul Ilfov, 5 în Prahova, 3 Iași, Ialomița 2, Braila, Falcu, R.-Sărat, Suceava și Tecuci câte una — pentru 365 de crime descoperite, nu ne îndreptățește a atribui numai moașelor această crimă. Obiecțiunea are o parte justificată. Nu tăgăduiesc că poate vor fi și Doctori în medicină. Și sunt. Aceștia dacă nu provoacă dânsii direct, dar dau prescripțiunile, cari trebuiesc urmate și tot așa vor fi și moașe și sunt.

În cazul nefericit al neisbucirii însă și al imposibilității tănuirii, autorul crimei nu e găsit de justiție în persoana, doctor sau moașă, care prin prescripțiunile date a înlesnit săvârșirea crimei, ci în pacienta care dintr'un motiv, de cele mai multe ori întemeiat, a fost determinată la săvârșirea crimei. Dar în fapt, e cu neputința de admis, că o fată care a căzut victima unei seducțiuni, să poată provoca un eventual avort din simpla sa cunoștință. Ea posedă indicațiuni, fie direct, fie indirect, de la vre-o moașă sau doctor, cari grație asigurărilor ce 'și ia scapă tot-deauna urmărilor justiției, lăsând ca greutatea crimei comise, să cadă asupra nenorocitei seduse.

Nu voi întârzia mai mult asupra acestei chestiuni, voi semnală însă în scurt o observare de o mare importanță pentru populațiunea țării noastre.

Dacă observăm publicațiunile «Serviciului Statistic» vedem că natalitatea, în ultimii ani scade în mod simțitor. Și să specific: în anul 1904⁽³⁾ nașterile în număr de 36180 față cu numărul morților de 27697, reprezenta un excedent; în 1905 însă, nașterile scad la 34.858, pe când numărul morților crește simțitor la 30911, realizând un excedent al numărului morților.

E destul de importantă chestiunea mortalității la noi, mai ales în comunele rurale, nu mă ocup de dânsa acum.

Care să fie cauza scăderii natalității, mai ales în comunele urbane? Nu e locul să o desvolt, dar poate fi menționată, în scurte cuvinte, în îngreunarea condițiunilor de trai.

O părere, că se vor fi efectuând avorturi, în generalitatea cazurilor, e foarte departe de a se întemeia, necum a se dovedi științificește; dar a priori se poate susține, că e o împiedecare, destul de simțită a procreării neamului.

Ar fi momentul cred, să ne ațintim privirile, cu mai mult interes și cu un minut mai înainte, asupra chestiunii descreșterii populațiunii, căutând a studia cauzele și a propune mijloacele de remediere a acestei triste stări.

Strigatul de alarmă⁽⁴⁾ dat de senatorul Piot, în parlamentul francez, că Franța se depopulează și căruia numai Waldeck Rousseau i-a dat meritul său sprijin, instituind în 1902 o comisiune, pentru studiarea cauzelor și mijloacelor de remediere, ar trebui să aibă răsunet și la noi, spre a înlătura o situațiune, care ar putea să ne pericliteze existența națională.

Dar, dacă vorbind de criminalitatea profesională, pe care caut a o susține, nu a-și vorbi și de profesiunile libere, mi s'ar putea aduce vre-o obiecțiune cu mult temei. Greutatea însă aici, e mai mare.

Dacă îmi va fi poate, cu neputință, să citez exemple de crime pedepsite de Codul penal, proprii diferitelor profesiuni liberă și decă persoanelor cari le exercită: ziariști, politicieni, advocați, profesori, doctori etc., exemple însă, de fapte desgustătoare, pe cari morala le detestă și cărora, de multe ori nu le lipsește nimic, de a fi crime săvârșite de profesioniști liberi, sunt destule și fiecare va putea, din propria sa viață, cu oarecare doză de bună voință și multă obiectivitate, să-și reinvieze o speță sau alta.

Să amintesc totuși, câte-va exemple.

Presă, această a patra putere în stat, cum le place multor ziariști să-și înalte profesiunea — și au și dreptul căci e o putere în statul nostru — presa, acest alcătuitor și alimentator al așa numitei «opinii publice», publicistica în genere, ar trebui să fie înconjurată de frumosul val al sincerității.

Cu toții vedem ziarele zilnice. Afară de cele câte-va independente, în toate, absolut în toate, și în cele ale guvernului și în cele ale opoziției, aceiași abundență de neexactități, de neadevăruri,

⁽³⁾ Mișcarea populației României în anul 1905. Buc. 1906 pag. 3.

⁽⁴⁾ Le journal din 26 Dec. 1906. Un cri d'alarme. La France se depopule de R. Gaillard.

minciunii sfruntate pentru a înălța saŭ a condamna o idee saŭ o persoană.

Nu de mult, câți-va ziariști s'au ridicat, cu mult de asupra colegilor lor, concepând idea unor șantagiuri.

Legile ne-au ocrotit contra unor asemenea eventualități, căci Codul penal pedepsește, cu șase luni, până la 2 ani și amendă de 26—1000 lei pe făptuitorii unor asemenea crime. Justiția însă, nu a putut fi pe urma probelor necesare, pentru a înfiera cu energie, purtarea acestor câți-va abili ziariști.

Mult mai desgustător și mai lamentabil e însă, când oamenii de litere, oamenii de știință, cari din iubire prea multă, saŭ din ură, din vanitate saŭ din răzbunare, în criticile lor, în polemicile literare saŭ științifice, se servă de necinste, de minciună!

Dar politicianii? ⁽⁵⁾ Să mă opresc a insista asupra conructibilității saŭ încorruptibilității lor? Cred că nu e nevoie.

Fie-care poate să-și închipue niște alegeri parlamentare saŭ comunale, cu alesul guvernului în tot-deauna, și cu vasta activitate a celui ales, saŭ votarea unui indigenat al unui român oare care.

Cerc a mă ridica la politicianii cu principii, la legiitorii cari propun legi, pentru respectul proprietății, libertatea muncii, etc.

«Respectul proprietății, acest frumos principiu, are de scop de a înconjura cu un respect superstițios proprietatea mare, pe care legile statului sunt chemate a o garanta pe toate căile posibile ⁽⁶⁾. Cât despre micul proprietar, e liber să vegheze, dacă în lupta pentru existență se poate susține cu slabele sale mijloace și cu puținele garanții pe care i le acordă statul. Dacă trecem din domeniul generalităților în domeniul aplicațiilor practice, câți din cei cari desfășură cu atâta elocință teoriile respectului proprietății, se simt opriți de a distruge și a-și însuși mica proprietate, atunci când micul proprietar cade învins în concurența vieții? Ipocrizie! Minciună! Teorii bune pentru a inspira celor slabi respectul proprietății altuia, dar pe cari cei tari se cred în drept a le înfrânge ori de câte ori ocaziunea se prezintă».

Libertatea muncii, această «cucerire morală a lumii moderne» e fără îndoială un factor real de progres. Muncitorul e liber să munciască în direcția în care va voi el.

«Dar dacă în principiu lucrul este așa, clasele stăpânitoare au găsit o altă cale pentru a putea continua exploatarea muncii; recunoscând

în formă principiul libertății, au căutat în fond să-și zădărnicească cel puțin o parte din efectele sale roditoare. Mijlocul a fost lesne de găsit în legea concurenței nelimitate a muncii, care a scoborât prețul muncii, și în posesiunea exclusivă a instrumentelor de muncă, care desarmează pe muncitor, făcându-l sclavul mașinei, sclavul capitalului mobil sau imobil».

«Ori-ce minte ceva mai desghetată pricepe lesne contrastul dintre principiul libertății muncii și aplicația acestui principiu. Pentru muncitor momiala ideii de libertate, care dăruiește jugul de fier sub care își îndoiaie grumajii muncitorul, care constrâns prin foame ia un liber angajament! Pentru întreprinzător însă o altă morală: legea neîndurată celui mai tare ⁽⁷⁾.

«Poporul însă, e adormit, legănându-l în dulcile visări a unei credințe transcendente saŭ în iluzii deșarte ale constituționalismului modern; făcându-l să creadă, că el e suveranul de la care pleacă puterea, asupra lui se revarsă beneficiile gloriei câștigate pe câmpul de război, el este bogat, dacă suma totală a bogăției statului dovedește cel puțin semnele exterioare a unei stări prospere» ⁽⁸⁾.

Dar samsarii? Destul cred, să amintesc numele, pentru ca în mintea unuia și a altuia — să revină unele saŭ altele din *micile afaceri* ce le săvârșesc în nesocotința legilor penale, în punga sârmanului impricinat, sub scutul apărător al advocaților, a căror *secretari* sunt.

Dar advocații?

Nu cred că mi s'ar putea lua în nume de rău această apropiere, care ori-cât de energic și de vehement s'ar protesta — nu știu din ce cauză — dar există. Mulți sunt nemulțumiți, unii, puținii la număr—desgustați.

Și nu voesc să se poată înțelege, un singur moment că advocații ar comite crime în plenitatea înțelesului cuvântului. Nu. Dar nu e mai puțin adevărat, că sunt multe acte — și nu puținii sunt aceia cari le cunosc și acei ce le săvârșesc—cari dacă nu ia drumul parchetului, nu e pentru că nu sunt prescrise în legea penală, ci printr'o regretabilă indulgență a multora, cari văd și aud, dar excesiva bunătate a sufletului le copleșește simțimântul dreptății.

Exemplificarea, trebuie să o recunosc, imi va fi aici mult mai grea, cu cât voi avea a documenta multor, poate, cu idei preconceptuate — subiective nu e vorba—despre frumusețea acestei nobile profesiuni. Dar în credința că cele două trei spețe, ce voi reaminti se petrec zilnic sub ochii și în auzul tuturor, în diferitele pa-

⁽⁵⁾ Proal Louis. La criminalité politique. Paris 1895.

⁽⁶⁾ C. Dimitrescu-Iași. Două morale, în Revista de filosofie și pedagogie, No. II—III, 1906, pag. 128.

⁽⁷⁾ C. Dimitrescu-Iași, art. cit. Eodem loco, pg. 130.

⁽⁸⁾ C. Dimitrescu-Iași, art. cit. Eod. loc., pg. 131.

late de justiție ale țării și cu oare care justește a sufletului se vor recunoaște, voi încerca.

Modestele cheltueli de timbre, cari de la suma de 2, 3 lei, une ori ajung și poate chiar întrec sume de 30, 40 lei pentru niște pricină ușoare făcând pe impricinați a detesta zilnic legea timbrului, care ia prea mult, se petrec mereu sub privirile noastre, le auzim continuu și ne-am obișnuit, în cât ni se pare chiar riscat din partea cui-va, să protesteze contra acestui abuz — să îndulcesc cât voi putea severitatea calificativului — regretabil.

Dar advocații, cari primesc a asista în unele procese și după ce și-au încasat onorarul mai înainte, cerând ca clientul să aibă toată încrederea că-l va asista, la ziua procesului se face nevăzut, clientul rămânând cu frumoasa călăuzitoare a vieții speranța, care în fața crudei realități, se transformă în desnădejde și ură asupra întregii clase de advocați, nu vi s'a întâmplat să vedeți sau să auziți?

Nu știu dacă la Baroul Capitalei au venit plângeri de asemenea natură.

La un barou din provincie am aflat de două scene cari umpleau sufletul de dezgust și de revoltă, față cu prăpastia ce deschidea în viața unor nenorociți țărani, să zic cu o vorbă dulce, nesocotința a doi confrăți, în mâna cărora îndințaseră unica lor avere, existența de ani încă, a lor și a copiilor, bucată de moșie.

Sunt vii în mintea multora, poate asemenea necorectitudini — deși o rubrică specială din condica penală li s'ar putea potrivi cu plină dreptate — pentru a mai insista să repet unele sau altele.

«Este un fel de nedreptate, cum zice Tarde⁽⁹⁾ care nu va putea dispărea atâta timp cât va funcționa alături și de asupra micilor noastre Curți judiciare, acest mare tribunal anonim al Opiniunii, care condamnă adese ori, une ori pe drept, când cel-l'alt achită, și care în condamnările sale vagi, pasionate, împreună pe culpabili cu inocenți. Greșala unui notar, urmărită sau nu, pedepsită sau nu judecătoarește, pătează pe toți notarii, șantajul unui jurnalist discreditează toată presa; duritatea inimei unui patron răsa-dește ură în inimele tuturor lucrătorilor, față de stăpânii chiar cei mai binefăcători, etc».

Și tot așa necorectitudinea unora sau altora din membrii diferitelor barouri, face să se întindă asupra întregului corp advocătesc o umbră de neîncredere, care de multe ori se învecinește cu desconsiderarea. E bine, să nu ne supărăm. Să ne uităm mai curând în juru-ne și să căutăm

a ne menține profesiunea nobilă, la nivelul frumos ce îi este dat să aibă.

Dar justețea aprecierii profesorilor la examene, când diferite nulități izbutesc a trece un examen, iar elemente muncitoare și mai bine pregătite rămân tot cu speranța izbucirii viitoare, nu e greu, cred, să vă o reamintiți. Dar fabricile de bacalaureate ce au existat la noi și grație cărora mulți, trec astăzi de oameni culți? Dar tentativa unui profesor—suplinitor însă—de a întreprinde o promovare de clasa VIII, fără examen de a VII, petrecută în toamna trecută și anchetată de ministerul competent, ce ne arată de cât atâtea și atâtea necorectitudini cari întrunesc elemente de a fi supuse controlului justiției, dar scapă, trec nevăzute și făptuitorii propovăduitorii cinicii ai echității morale, vorbesc de cinste și dreptate.

Doctorii! Doctorii! Un doctor, de exemplu, care, ar încerca o operațiune, destul de răspândită și cunoscută în arta chirurgicală, după ce și-a luat toate asigurările pe care i le reclamă tehnica sa pentru a putea izbucni, ivindu-se niște complicări organice oare-care, pe care fie că le prevedea fie că nu, înlăturându-le, termină operația, individul sucombă fie imediat, fie după un laps de timp, mai mult sau mai puțin lung. S'ar părea riscat totul să fie acuzat de crimă. Și cu toate acestea, o moarte s'a săvârșit. Explicări științifice vor fi destule: cordul, cordul, și iar cordul, sau slăbiciunea întregului organism, se vor repeta într'una.

Sau un alt medic, care tratând pe un pacient cu niște anume medicamente, pentru o maladie oare-care, pacientul sucombă. La autopsie se constată că era afectat, cu totul de altă maladie de cât aceia de care era tratat. S'ar putea acuza medicul de crimă? Simptomele pe care le-a constatat el, după știința medicală, în prezentul stadiu, îl îndemna a-l trata pentru boala de care l'a tratat.

A continua discuțiunea că de ce nu i a găsit adevăratul diagnostic, e a face procesul științei medicale, reprezentată prin medicul în chestiune — care nu a ajuns la studiul de știința pozitivă, în care se găsesc cele-lalte științe.

Nu e mai puțin adevărat însă, că s'a comis «un omicid medical»⁽¹⁰⁾.

Se vede cred cu ușurință, că o studiere a criminalității după profesiunea criminalilor se poate susține.

Tarde găsește însă, că «progresul civilizației noastre, departe de a împinge, cum fals s'a crezut la o specializare din ce în ce crescândă

(9) Tarde G., Études de Psychologie sociale pg. 193.

(10) Tarde G. Criminalité professionnelle, pag. 168.

a aptitudinilor, tinde ca doborând zidurile separatoare între toate meseriile, să *despecializeze* pe muncitor, atât pe cel intelectual cât și pe cel manual⁽¹¹⁾ Și adaugă că «lucrătorul modern în Anglia și Statele Unite mai ales, este în pericol de a muri de foame, în mijlocul continuelor schimbări a condițiunilor de trai, dacă caută a se perfecționa într-o singură dexteritate pe care un inventator de mine, poate, să o facă inutilă și să o înlocuiască cu ingeniositatea unui mecanism foarte ușor de condus».

Concluzia la care ajunge Tarde e că: «Criminalitatea de clasă merită să fie studiată mai de aproape, de cât criminalitatea de profesie»⁽¹²⁾.

Părerea lui Tarde în privința despecializării muncitorilor, așa cum e prezentată e justă. Nu mă gândesc a o combate. Trebuie să observăm însă, că e emisă aplicându-o Englezilor și Americanilor. Pentru noi, imi vine în minte, comparația făcută dese ori de Directorul seminarului pedagogic din București, d. C. Dimitrescu-Iași, în cursurile sale de Pedagogie: aceea ce e posibil astăzi pe malurile râului Misisipi sau Sf. Laurențiu, nu e posibil pe malurile Dâmboviței. Va trebui să mai treacă timp mult încă, pentru ca dezvoltarea industriei și înmulțirea fabricilor, să ne permită susținerea teoriei despecializării muncitorilor.

Criminalitatea de clasă însă, mi-se pare că nu poate fi studiată, fără a se studia criminalitatea de profesie mai întâi.

Și iată de ce. Spre a studia o clasă, sau un grup de exemplu: grupul profesiilor libere, care va fi procedarea statisticianului criminalist? Va aduna mai întâi în grupări separate pe criminalii preoți sau călugări, profesori de toate gradele, medici, farmaciști, oameni de litere și de știință, artiști, avocați, etc. diferitele profesii și sumelor va alcătui contingentul clasei profesiunilor libere. Numai prin alcătuirea fie cărei profesii separat, va putea alcătui clasa. Tot așa și cu grupul agricol și cu cel industrial.

Și felul acesta de grupare a criminalilor împărțiți în: grupul agricol, industrial, comercial și al profesiunilor liberale, mi se pare de preferit de cât acela întrebuintat în publicațiunea ministerului de interne. În loc de a se grupa criminalii în rubrici separate pentru fie-care îndeletnicire de muncă și orânduite alfabetic — se pare — argentinari, alămari, brutari, barbieri, birjari, bucătari, cismari etc., ar fi fost științific să se facă: un grup agricol sub împărțit în diferitele ramuri exercitate de unii sau alții, un grup industrial cu diferitele industrii existente, un grup

comercial, compus din toate felurile de comerț ce se practică și grupul profesiunilor libere carora le ar fi urmat rubrica celor fără profesie.

Dar în ordinea quasi-alfabetică urmată de publicațiunea în chestiune, unele profesii sunt rubricate după vârstă și sex majori și minori, bărbați și femei, altele însă numai după vârstă: majori sau minori. (Aceștia poate vor fi neutri⁽¹³⁾).

Dar mai mult. În fie-care din aceste patru rubrici se prezintă totaluri parțiale de exemplu: în rubrica crimei omor: atâtea bărbați majori, atâtea minori, atâtea femei majore, atâtea minore și tot așa la toate rubricile și la toate tabelele; ast-fel că atunci când voești să vezi câți au fost criminalii, într'un județ, câți au omorât, sau în ce județ au fost mai multe omoruri, sau mai multe furturi, trebuie să aduni aceste patru totaluri parțiale și vei obține totalul general. Aceasta înseamnă însă a completa și a reface publicațiunea apărută.

Contingentul condamnaților pentru crime a fost repartizat, între diferitele profesii ast-fel:

9316 Plugari	56 Olari
8192 Muncitori-ce fel? (Direcția închisorilor știe)	56 Zugravi
2100 Servitori	54 Vopsitori
862 Fără profesii	48 Samsari
487 Cismari	47 Vanzatori ambulanti
422 Ciobani	45 Cantareti
385 Menajere	45 Alamari
382 Precupeți	43 Cafegii
348 Ferari	39 Marinari
272 Caldărari	32 Moase
267 Croitori	32 Strungari
249 Bucătari	26 Lăptari
234 Grădinari de zarzavat	24 Grădinari de flori
219 Militari	23 Hamali
201 Comercianți	19 Chelneri
199 Tâmplari	15 Sculptori
197 Pescari	17 Goșari
190 Muzicanți și lăutari	15 Blănari
154 Zidari	13 Florari
150 Măcelari	13 Văcsuitori de ghetă
149 Brutari și franzelari	11 Focari
148 Cărușari	10 Dogari
147 Spoitori	9 Legători de cărți
145 Lingurari	8 Pălărieri
141 Ciurari	8 Preoți
122 Funcționari	7 Vanzatori de ziare
107 Cojocari	7 Latrinari
104 Rotari	6 Tipografi și litografi
100 Spălătorese	6 Fotografi
97 Barbieri, frizeri sau coafori	5 Invățători
95 Pietrari	5 Tapițeri
95 Vizitii	5 Curelari
91 Birjari	4 Argintari
83 Logofeți	4 Morari
83 Tinichigii	4 Săpunari
80 Giambași	3 Boiangi
74 Cărămidari	3 Zarafi
64 Plăpanduri	2 Telegrafisti
60 Tăbăcari	2 Vanzatori de flori
58 Mecanici	1 Scafandru
	Farmacisti nici unul.
	Modiste nici una.

(13) Prostituatelor și spălătoreșelor, deși toate sunt femei li s'a alcătuit o rubrică separată, pentru bărbați. În rubrica inginerilor are subdiviziune pentru femei. Până acum însă n'am cunoscut, dar nici n'am auzit, că s'ar fi îndeletnicit vre-o femeie cu această profesiune. Poate va fi vre-una necunoscută nouă.

(11) Tarde G. Criminalité professionnelle, pag. 171.

(12) Tarde, op. cit., pag. 173.

Din 125.311 condamnați pentru delictे au fost :

39903 Plugari (neutri)	108 Giurari
26552 Muncitori-tot Direcția	106 Olari
inchisorilor știe de care.	104 Alămari
17966 Servitori	97 Spălătorese (bărbați și
11637 Fără profesii	femei)
2784 Precupeți	94 Logofeți
1551 Comercianți (la 1198	91 Plăpumari
bancrute)	78 Văsuitori de ghețe
1475 Funcționari	77 Vânători de flori
1469 Ferari	62 Tipografi și legători
1247 Menajere	58 Pietrari
1138 Militari	57 Strungari
1111 Cismari	56 Morari (45 in Dolj)
944 Lingurari	55 Coșari
905 Tâmplari	55 Legători de cărți
894 Căruțași	53 Blănari
873 Măcelari	49 Hamali (toți minori.)
791 Ciobani	48 Pălărieri
790 Birjari	48 Focari
721 Agricultori	47 Tapițeri
712 Croitori	46 Grădinari de flori
621 Vânători ambulanți	39 Sculptori
412 Lemnari	39 Vânători de ziare
399 Zidari	37 Ceasornicari
390 Căldărari	28 Prostituate (in Dolj: 23
377 Grădinari de zarzavat	majori 5 minore.)
369 Cojocari	27 Fotografi
359 Brutari și franzelari	26 Modiste
356 Bucătari	25 Latrinari
325 Cărciumari	23 Zarafi
321 Lăutari și muzicanți	22 Barcagii
267 Vizitii	20 Florari
253 Spoitori	17 Cușțari
226 Pescari	15 Moșe
224 Zugravi	14 Lumânărari
218 Văpsitori	14 Telegrafisti
216 Cafegii	12 Argintari
210 Tinichigii	10 Geamgii
207 Bărbieri, frizeri, coafori	9 Preoți (6 in Dolj)
206 Giambași	7 Pictori (in Dolj)
152 Tăbăcari	6 Rogojinari
126 Lăptari	6 Ingineri (in Dolj)
119 Marinari	6 Ziariști (in Dolj)
118 Cântăreți	5 Armurieri
117 Rotari	4 Profesori
112 Căramidari	4 Avocați (in Dolj)
112 Lăcătuși	3 Învățători
112 Samsari	2 Doctori.
111 Mecanici	

Ar fi de o mare importanță a se explica această variațiune în grad a diferitelor profesii, în ceea ce privește numărul cu care contribuie fie-care, la a spori armata aceasta a desmoșteniților și a căuta a stabili cauzele. Pentru aceasta însă, o primă și indispensabilă necesitate este istoria criminalității, bazată la rândul ei pe statistici științifice asupra criminalității.

Mediul cosmic, fără îndoială, este un factor de seamă în evoluțiunea criminalității unui popor. Pentru a afla însă variațiunea în grad a diferitelor județe, în ce privește criminalitatea în genere pe de o parte, și anume crime sau delictे în special — repartițiunea lor, omoruri, furturi, tâlhării etc. trebuie, cum am spus să completez publicațiunea adunând totalurile parțiale — cum am făcut și cu cele-lalte totaluri generale prezintate. Deși lucrarea este foarte anevoioasă, totuși voi căuta a schița în general câte-va detalii.

Pentru a arăta repartițiunea criminalității în

genere, e ceva mai lesne, căci se reunesc cele patru totaluri parțiale ale fie-cărui județ. Și ast-fel: Condamnații pentru crimă au fost cei mai mulți în Ilfov 2700, apoi Iași 2093, Covurlui 2075, Dolj 1743, Prahova 1006, Brăila 921, Mehedinți 905, Vâlcea 874, Constanța 848, Bacău, Fălciu, Gorj, Ialomița, Neamțu, Putna, Romanai, Tecuci. Vlașca între 700 și 800, Argeș, Olt, Tulcea între 600 și 700, Buzău, Botoșani, Dâmbovița, Dorohoi, Roman, Teleorman, Vaslui între 500 și 600 iar Mușcel, R.-Sărat, Suceava între 400 și 500. Cei mai puțini au fost în Mușcel 407.

Iar pentru delictे ordinea județelor ar fi: Ilfov, Dolj, Iași, Covurlui, Tutova, Vaslui, Neamțu, Tecuci, Suceava, Bacău, Fălciu, Dorohoi, Roman, Brăila, Botoșani, Romanai, Mehedinți, Vâlcea, Buzău, Constanța, Ialomița, Gorj, Argeș, Putna, Tulcea, Vlașca, Prahova, R.-Sărat, Teleorman, Olt, Dâmbovița, Mușcel.

Pentru a fixa într'o ordine numerică variațiunea diferitelor crime sau delictे în diferitele județe, trebuie de asemenea completată lucrarea statistice prezente, prin adunarea acelor totaluri parțiale. Lucrarea însă aici devine foarte anevoioasă.

Trebuie ca în 32 de județe, să adun totalurile parțiale, 4, 3 sau 2 cifre, după cum criminalii au fost bărbați, femei, majori și minori, de 28 de ori, după cele 28 de rubrici separate a diferitelor crime. Apoi totalurile generale obținute să fie orânduite în serie numerică crescândă, sau descrescândă.

Aceasta ar fi pentru crime. Pentru delictे ar trebui să fac de 32 de ori — județe — câte 35 de adunări — după cele 35 de delictे rubricate — tot de 4, 3 sau 2 cifre.

Ar fi fost bine și se putea face, ca după fie-care rubrică consacrată unei crime sau delict, să se facă un total general al fie-cărui județ. În locul totalurilor quasi generale, cari reunesc la un loc pe județe crimele pe cari soarta le-a făcut să încapă într'o foaie de tipar, precum abuzul de încredere, bigamia, adulterul, calomnia etc. și cari nu spun nimic Criminalogiei, tocmai din aceasta și din faptul că aceste totaluri sunt cu totul parțiale, ne fiind reportate la cele următoare pentru a forma un total general, ar fi fost instructive tabelele statistice care să ne arate variația criminalității în genere și în specie în fie-care județ.

Totuși în mod general voi putea spune că omorurile au fost mai multe în jud. Ilfov, apoi Iași, Covurlui, Mehedinți, etc.

Tălhăriile se împart în ordine descrescândă: Ilfov, Iași, Dolj, Prahova, Covurlui, Vâlcea, Romanai, Mehedinți, Tecuci, Putna, Constanța etc.

Furturile se împart descrescând: Ilfov, Dolj, Iași, P. Neamț, Vaslui, etc.

Bancrute simple și frauduloase, numai în Covurlui și Ilfov.

Contrabandă, de asemenea aproape numai în Covurlui și în Brăila.

În aresturile preventive se găseau la 31 Decembrie 1880, 1571 condamnați și preveniți. De la 1881—1905 au intrat 232.571 condamnați, 82.283 preveniți. În total au intrat 314.854. La 31 Decembrie 1881 se aflau în închisorile preventive: 423 condamnați și 635 preveniți. Tabela No. 2 ne arată starea sanitară de la 1881—905.

Tot așa sunt tabele în care deținuții sunt grupați după naționalitate și etate mai ales, dar nu mai insist.

Este interesant să vedem pentru numărul de crime și delictate arătate, ce pedepse a dat justiția.

Criminalii au fost condamnați:

4824	mai puțin de un an,
5433	între 1 an și 2.
5577	de la 3—5 ani
6497	„ 6—10 „
1533	„ 11—15 „
1451	„ 16—20 „
256	„ 21—30 „
189	„ 25—30 „
1912	pe viață.

Iar delicvenții 125.311 au fost condamnați:

80.791	la mai puțin de un an.
27.766	de la 1 an la 2 ani.
15.391	„ 3—5 ani.
961	„ 6—10 „
932	„ 11—15 „

Total . . 125.241

Lipsește pedepele a 70 din cei condamnați, pentru diferite delictate. Apoi ce rost are rubrica «recidiviști» în tabela arătând pedepele la care au fost condamnați diferiții făptași?

Dacă apropiem cifrele acestea, de acelea care reprezintă felul diferitelor crime și delictate, vedem că mai mult de cât bună și indulgentă a fost justiția noastră.

În adevăr la 8438 de omoruri, 8997 tâlhării, ca să iaș numai două crime din cele mai grave, la 17435 de crime se condamnă, 5341 între 10 ani și viața întreagă, 6497 între 6 și 10 ani, iar restul sub 6 ani. Și aici nu am amintit de cât omorurile și tâlhăriile.

Pentru celelalte crime destul de îngrijitoare pruncucideri, părintucidere, otrăvire, tentative de omor, incendii etc., până la numărul de 27652, au fost condamnări de asemenea sub 6 ani.

De asemenea și pentru delictate.

Din 125311 delicvenți, din cari 55896 pentru furturi se condamnă 16684 de la 3—15 ani, iar 80791 — mai mult de cât jumătatea numărului delicvenților, sunt condamnați sub un an.

Aci mi se pare că a fost mai mult de cât toleranță.

Închei repetând acea ce am spus în cursul acestei încercări. Publicațiunea statistică a Direc-

ției închisorilor, așa cum am arătat că e alcătuită, nu poate servi întru nimic Sociologiei criminale, pentru explicările ce ar căuta să dea criminalității. Și dacă am instistat cât-va, spre a o reface și a distribui condamnații într-o ordine numerică, grupați, în diferite serii după naționalitate, profesie, crima săvârșită etc., nu am făcut-o, de cât spre a da o idee generală — cum datele prezentei statistici mi-au permis, asupra unor puncte ce interesează Sociologia criminală, și a arată modul cum ar trebui făcute diferitele tabele statistice. Nu putem ști de aici de cât că: de la 31 Decembrie 1866 și până la 31 Decembrie 1905 au fost în închisorile României condamnați pentru crime 27652, pentru delictate 125311 grupați apoi în ordinea pe care am expus-o.

Dacă e în creștere criminalitatea, sau e în scădere, cari sunt factorii fizici, cosmici, sau sociali cari au contribuit la aducerea în acest stadiu a criminalității, după cum am arătat, nu putem afla.

Poate că publicațiunile statistice ale Ministerului de justiție ⁽¹³⁾ ne vor lumina. Asupra acestui punct însă, cred că voi reveni în curând.

A. Ștefănescu-Galați

1906, Decembrie 20

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 31 Octombrie 1906

Președenția D-lui DIONISIE IONESCU, Jude de ședință

Măriuca Ion Tănase cu Anța v. Ghiliman ș. a.

Sentința civilă No. 552

Autoritatea lucrului judecat. — Hotărâri susceptibile de opoziție, apel, sau recurs, dar care n'au fost atacate de părți pe nici una din aceste căi. — Dacă asemenea hotărâri pot constitui lucru judecat. — (Art. 1201 C. civ.).

De și, în mod riguros, autoritatea de lucru judecat nu ar putea fi atribuită de cât acelor hotărâri cari numai pot fi susceptibile de nici o cale de atac, ordinară sau extra-ordinară totuși. doctrina și jurisprudența sunt unanime în a recunoaște această autoritate și celor alte hotărâri, cari, de și încă susceptibile de o cale de atac ordinară, precum ar fi opoziția sau apelul, sau extra-ordinare cum ar fi recursul în casațiune, nu au fost însă atacate pe nici una din aceste căi; că îndată ce aceste hotărâri au fost atacate, ele perd această autoritate, care nu le este recunoscută de cât în mod provizoriu, spre deosebire de hotărârile nesusceptibile de nici o cale de atac, cari dobândesc în mod definitiv și irevocabil autoritatea lucrului judecat.

(13) Statistici judiciare anuale publică Ministerul de justiție de la 1883. Până în prezent a publicat pe anii 1883—1898. Înainte de 1883 sau publicat de oficiul statistic din Ministerul de interne.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Măriuca Ion Tănăsă, contra cărtei de judecată No. 710 din 30 Iunie 1906 a judecătoriei ocolului Moinești;

Având în vedere că prin această carte de judecată, primul judecător a respins acțiunea apelantei de la prima instanță, contra moștenitorilor def. Ion Avram: Anița Vasile Ghiliman născută Ion Avram din comuna Nadișa și Vasile Ion Avram din comuna Scorțeni, pentru revendicarea a 110 prăjini pământ rural situat în comuna Scorțeni, secția Sârbi, pentru motivul că în cauză, a constatat autoritate de lucru judecat;

Având în vedere că rezultă din cartea de judecată No. 299 din 10 Aprilie 1896, a desființatei judecătoriai de pace din com. Scorțeni și nu se contestă de apelantă, reclamantă la prima instanță, că pentru același pământ, pentru care reclamă astăzi, s'a mai judecat în anul 1896 înaintea judecătoriai de pace de la Scorțeni când în urma acțiunii de revendicare, făcută tot de dânsa, dîmpreună cu frații și surorile sale Costache Tănăsă, Sandu Tănăsă și Ruxanda Prihoancă și tot în contra lui Ion Avram, azi decedat și reprezentat prin părății Anița Vasile Ghiliman și Vasile Ion Avram, judecata le a respins acțiunea ca neîntemeiată, întru cât constată că pământul revendicat, fusese vindut def. Ion Avram de către tatăl reclamantilor de atunci, vânzare, care a fost întărită și prin sentința rurală a Trib. Bacău No. 146 din 16 Maiu 1880;

Având în vedere că această carte de judecată, nefiind investită cu formula executorie, apelanta prin avocatul său, susține, că dânsa nu este definitivă, fiind susceptibilă de apel și deci nu poate constitui autoritate de lucru judecat;

Având în vedere că această obiecțiune nu poate fi întemeiată; că de și, în mod riguros, autoritatea de lucru judecat nu ar putea fi atribuită de cât acelor hotărâri, cari nu mai pot fi susceptibile de nici o cale de atac, ordinară sau extra-ordinară din partea vre uneia din părți; totuși, doctrina și jurisprudența sunt unanime, în a recunoaște această autoritate, și celor lalte hotărâri, cari de și încă susceptibile de o cale de atac ordinară, cum este opoziția și apelul, sau extra-ordinară cum este recursul în casațiune, nu au fost încă atacate, cu nici una din aceste arme;

Că imediat ce aceste hotărâri au fost atacate, ele pierd această autoritate, care nu le este recunoscută de cât în mod provizoriu, spre deosebire de hotărârile ne susceptibile din nici o cale de atac, care dobândesc în mod definitiv și irevocabil autoritatea lucrului judecat;

Considerând că o asemenea soluțiune a fost și este indicată de considerațiunile de ordin social, pe care se întemeiază excepțiunea autorității lucrului judecat și cari sunt, de a pune capăt proceselor, pentru a nu mai putea fi reîncepute, precum și de a evita tristul spectacol al contrarietății de hotărâri, date de una și aceeași instanță, în aceeași afacere;

Că din moment ce o hotărâre, a fost pronunțată de o instanță judecătorească ori care, chiar dacă este susceptibilă de a fi reformată de o instanță superioară, ea este presupusă că conține adevărul, până ce n'a fost atacată înaintea aceleiași instanțe și acest adevăr nu mai poate fi pus în discuțiune de judecătorii care au pronunțat-o; că a reîncepe un nou proces, înaintea aceleiași instanțe, pentru o afacere pentru care părțile au obținut deja o hotărâre de la această instanță, ar fi să nesocotim drepturile câștigate de una din părți prin această hotărâre și a o supune la noi străgăniri și cheltueli pentru a ajunge la un rezultat poate, eu totul contrariu celui d'întâi, cea ce ar slăbi cu totul încrederea ce justițiabilii trebuie să aibă în deciziunile judecătorești;

Că dacă dar, hotărârea invocată ca autoritate de lucru judecat este încă susceptibilă de apel, înaintea unei instanțe superioare, partea interesată n'are de cât să o atace pe această cale, dar nu poate, abandonând

efectele acestei hotărâri și negându-i orî-ce autoritate în diferendul ivit cu adversarul său, să reînceapă un nou proces, tot în aceeași afacere;

Că pentru toate aceste motive și fără a mai discuta, dacă și sentința rurală a Trib. Bacău cu No. 146 din 16 Maiu 1880, definitivă și executorie, poate constitui lucru judecat între părțile din acest proces, tribunalul constată, că în acest proces de revendicare s'a mai pronunțat între părți, cartea de judecată a desființatei judecătoriai de la Scorțeni No. 299/96 și deci există lucru judecat între dânselle;

Că dacă această carte de judecată nu este încă definitivă și mai poate fi atacată cu apel înaintea Tribunalului, partea reclamantă, n'are de cât să o facă, dar nu mai poate reîncepe un nou proces în această afacere;

Că prin urmare, chestiunea fiind bine judecată de primul judecător, apelul este neîntemeiat și trebuie să fie respins, confirmându-se carte de judecată apelată;

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude de ședință Dionisie Ionescu, Tribunalul, respinge etc.

(ss) Dionisie Ionescu, D. Goleacu

p. Grefier (s) St. Ciocârdache

RESUMAT DE JURISPRUDENȚĂ STREINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN COURTRAI

Audiența de la 30 Iulie 1904

Inchiriere. — Casă infectată de ploșnițe. — Resiliere — Daune interese. — Art. 1721 C. fr. (1422 C. rom.)

O casă infectată de ploșnițe sau de alte insecte, neputând fi locuită, dauna suferită prin acest fapt de locatar, trebuie să fie reparată de proprietar, chiar dacă acest din urmă nu cunoștea existența viciilor imobilului închiriat.

(Din La Flandre judiciaire)

Observație. — Doctrina și jurisprudența sunt constante în acest sens. Vezi C. Iași și C. de justiție civilă din Geneva, *Dreptul* din 1888, No. 70 și din 1899, No. 64, cu observația d-lui profesor D. Alexandresco, Baudry et Wahl *Louage*, I, 431 (ed. a 2-a) Ginllouard, *Louage*, I, 118, 119; Laurent, XXV, 118; T. Huc, X, 293; Pand. fr., *Bail en général*, 945; Agnel, *Code des propr. et locataires de maisons*, 345 (ed. a 9-a); Planiol II, 1686; Dalloz, *Nouv. C. civ. annoté*, IV, art. 1721, No 6; Trib. Lourdes și C. Pau., D. P. 95, 2, 23; Sirey, 94. 2. 59; Pand. *Périod.* 95. 5. 7. Mai vezi încă, Sirey, 94. 4. 32; Pand. *Périod.* 95. 5. 7. *Le Flandre judiciaire* din 1891, No. 39, p. 638 și din 1889, p. 487; Sirey, 98. 2. 80; D. P. 1903. 5. 458. Dacă proprietarul pretinde că locatarul este acela care a adus ploșnițele în casa închiriată, el trebuie să facă dovada faptului alegat (art. 1169). Agnel, *op. cit.*, 345, p. 168 (ed. a 9-a).

(N. R.)